

Staat van het Theater 2012
30 augustus 2012
Walter Bart

Hallo, ik ben de laatste, stelt u zich voor dat ik een vrouw ben van een andere generatie.

Ik kan niet anders dan kwaad beginnen, omdat er een groot probleem is:

Ik houd van cultureel ondernemen. Ik had het alleen nog nooit zo genoemd. Dat heb ik altijd gedaan, sinds ik het me herinner heb ik dingen ondernomen met cultuur. Het grote probleem is dat de zin om cultureel te ondernemen, mij nu is ontnomen. Er is gezegd dat ik me afhankelijk opstel. Maar dat is niet waar. Ik BEN afhankelijk, ik stel me niet afhankelijk op. Dat is een enorm verschil. Ik ben afhankelijk maar ik stel me niet afhankelijk op.

Nu heb ik er geen zin meer in, in dat cultureel ondernemen.

Ik voel me als een puber die na lang twijfelen eindelijk heeft besloten op saxofoon les te willen, ik heb er lang over nagedacht, ja ik wil een altsax, en dan misschien spelen in een band, en net op het moment dat ik dat zelf heb besloten, komt m'n vader binnen en zegt: Walter, je moet op saxofoonles!

Fuck you denk je dan, onmiddellijk.

Dat is niet eerlijk, ik had het zelf bedacht.

Terwijl ik deze ellendige 'State of the Union' schreef, ik zweer het je, het verpest je hele zomer, had ik helemaal geen zin in de ouder-kindrelatievergelijking. Yeah right, dacht ik, hoe sentimenteel en fout kun je gaan. Maar toch kwam ik er steeds weer op uit dat dat de beste vergelijking is. De ouder-kindrelatie is namelijk een hele kwetsbare relatie. Net zo kwetsbaar als de relatie tussen politiek en kunst.

Maar als je vader opeens gaat zeggen wat je moet doen, wat jij allang bedacht had, wat je al deed, dan wil je weglopen, uit huis. En op het moment dat ik wil weglopen geeft hij me ineens geld. Mijn broertjes en zusjes niet, die krijgen niks, die moeten nu gaan doen wat hij zogenaamd bedacht heeft terwijl hij ze keihard afwees.

Dames en heren,

Deze politiek heeft ons in een onmogelijke positie geplaatst. In een intieme relatie zijn mensen trots. Hoe onmogelijk is het dat je als weggestuurde kunstenaar nu moet gaan uitvoeren wat je scheldende vader, de politiek, voor je bedacht heeft. Dat gaat bijna niet. Een afgewezen kind is een woedend kind, een bitter en trots kind.

En terwijl ik dit schreef wilde ik bijna over Shakespeare beginnen. Hij heeft een stuk geschreven over een hele kwaai zoon en dat loopt niet mooi af. Maar ik wil het absoluut niet over Shakespeare hebben. Die man krijgt momenteel al genoeg aandacht. Het lijkt verdomme wel of ie weer leeft. ik noem nog 1 keer z'n naam: Shakespeare is niet de weg uit de crisis.

Ik was gebleven bij die ouder-kindrelatie.

Nu is de vader, de democratie, bijna dood, en wij, de afgewezen kunstenaars, staan aan z'n sterfbed. Nog steeds zoekt hij geen

contact, geen liefde of genegenheid, verbitterd en cynisch ligt hij tandeloos (vol doorligplekken, kwijlend in een sterfhuis) nog steeds te murmelen dat we moeten ondernemen, het zelf moeten doen.

Hoe openen we het gesprek met onze bittere stervende vader...

We hebben de afgelopen 10 jaar 5 regeringen gehad. De crisis in onze democratie is enorm en lijkt zich te verdiepen. Met deze vorm van democratie is iedere langetermijnvisie onmogelijk. Politici voelen zich ook niet meer thuis in hun systeem, je ziet het in hun ogen, ook zij beginnen te twijfelen aan de democratie.

En het lijkt erop dat het ergste nog komt. Het wordt messy, verwarrend, en niet per se mooi om te zien. Het is mogelijk dat we een werkelijk zeer chaotische periode tegemoet gaan.

Blijft de vraag hoe wij als theatermakers onze toekomst mee vorm kunnen geven. Los van, of met, onze regering. Los van deze en komende besparingen. Ik weet het ook niet zeker, ik weet natuurlijk helaas ook niet hoe we dat moeten doen en of het zal lukken. Maar ik heb een paar voorstellen:

Ik heb een lijst gemaakt van waarheden, vragen en mogelijke oplossingen. Ik heb hem zelf de lijst van 2012 gedoopt.

Hij kan door u aangevuld worden. Nadat ik mijn lijst heb voorgelezen, niet tijdens alstublieft. Stuur een e-mail naar "delijstvan2012@TF.nl" SOCIAL MEDIA DEMOCRACY

Ik zet graag de toon. Goed, daar gaan we:

Oh ja 1 punt is meer een soort scène maar dat merken jullie vanzelf.

1. We moeten onze halfdooie democratie de genadetrap geven en op zoek gaan naar nieuwe samenlevingsvormen. Theater is een samenlevingsvorm!
2. Laten we, terwijl we op zoek gaan naar die samenlevingsvormen, het puntensysteem van het fonds accepteren als een mogelijk transparant democratische instrument.
3. Laten we onze dramaturgie veranderen. Het is tijd voor een nieuwe dramaturgie. Laten we ons publiek een plek geven in onze dramaturgie. Laten we artsen, rechters en chinezen uitnodigen met ons mee te denken, mee te schrijven en te spelen. We moeten onszelf openstellen. We moeten onszelf continu in vraag stellen en onderuit halen. Wij hebben nooit gelijk.
4. Teveel cabaret in de basisinfrastructuur moet bestraft worden met deportatie naar Las Vegas.
5. Laten we de Spreiding afschaffen en meer hogesnelheidstreinen laten rijden. Publiek dat niet wil reizen is niet wezenlijk geïnteresseerd.
6. Laten we onze theaters 's nachts openstellen voor politiek vluchtelingen. Laat onze theaters havens zijn voor het verstoten individu. We moeten onze vrijheid delen. Xenofobe huismeesters een baan aanbieden op Schiphol.
7. Laten we 1 toneelschool vervangen door een school voor schouwburgdirecteuren. Cees Debets moet de directeur worden van die school en iedereen uitleggen hoe het moet. Het gaat niet goed met de schouwburgen. Schouwburgen moeten zich inhoudelijker profileren. Zij moeten de educatiefunctie op zich nemen. Nodig grote groepen uit in de theaters, leer ze kijken, maak ze nieuwsgierig. Doen we al, doen we al, dan doen jullie het niet goed genoeg.
8. Laat ons goede publiciteitsteksten schrijven, inhoudelijk en bevlogen, want de dure seizoensbrochure die de Linda imiteert is het kwaad op aarde.

9. Mensen die het begrip duurzaamheid in de mond nemen, terwijl ze vliegen in vliegtuigen, rijden in auto's en geen tofu eten zijn de clowns van de groene golf.
10. Halbe Zijlstra is een pertinente klootzak maar de theatermaker die de markt negeert is een onbeholpen kluns.
11. Koop de nieuwe biografie van Diaghilev, lees die! We moeten Diaghilev tot voorbeeld nemen. In Londen geld verdienen met conventionele balletten en in Parijs experimenteren met Stravinsky. Graatmager dansen met de dood als repetitor. Je hypotheek is nooit een excuus.
12. Shakespeare is niet de weg uit de crisis.
13. We moeten op zoek naar een esthetiek die John de Mol doet huilen van schaamte.
14. Een goede minister of staatssecretaris van cultuur lobbyt voor zijn sector bij Apple. Laat hij ervoor zorgen dat Apple net afgestudeerde makers ondersteunt. Jonge makers stellen zich niet afhankelijk op, ze zijn afhankelijk.
15. Wie wordt de volgende Staatssecretaris van cultuur? Wat zouden we wel een goede vinden? Is het eigenlijk mogelijk dat we nog een keer Zijlstra krijgen?
16. Vals engagement moet bestraft worden met verbanning uit de sector.
17. Emile Roemer en Geert Wilders zitten samen op Salsa dansen.
18. Twee kinderen van theatermakers komen elkaar tegen op een speelplein. Zegt het kind van de ene theatermaker, tegen het kind van de andere theatermaker:
- Wat doet jouw vader voor werk?
 - Hij is theatermaker.
 - Oh, weird, de mijne is ook theatermaker.
 - Vet bizar.
 - Bij welke groep zit jouw vader?
 - Mijn vader heeft geen groep, hij is Jakob Ahlbom.
 - Oh die had vet veel punten voor pluriformiteit toch?
 - Ja klopt, hij heeft vet veel geluk, alleen voor spreiding had ie niks.
 - Mijn vader zit bij het Barre Land.
 - Oh kut.
 - Ja we gaan verhuizen naar Tanzania, daar is het heel goedkoop en hebben ze nog geen nieuwe theatervormen.
 - Oh wat kut.
 - Ja, heel kut, ze hebben er niet eens internet.
 - Ik moet naar huis.
 - Ik ook.
 - Daag.
 - Daag.
19. Publieke goederen zoals veiligheid, cultuur, financiële stabiliteit, wetenschap en een leefbaar milieu zijn onmisbaar in een maatschappij en ze komen er niet via de marktwerking. Dat is de grote vaststelling van de huidige crisis.
20. De muziek van de Buena Vista Social club heeft de vertrutting van de kleine zaal in de hand gewerkt. De tijd van de creatieve knusigheid is definitief voorbij. Laten we in foyers niet leuker doen dan het is.
21. Het moet verplicht worden dat toneelschool studenten een paar maanden van hun opleiding zorgen voor een oudere theatermaker zonder pensioen. Daar steek je waarschijnlijk een hoop van op.
22. Hoe kunnen we ons afstemmen op het vrije markt systeem, als het vrije marktsysteem ten onder gaat? Op een zinkend schip is het moeilijk aanmonsteren.
23. Wij stellen ons niet afhankelijk op, wij ZIJN afhankelijk.
24. Alle lobby tussen Rijk en gemeenten moet openbaar gepubliceerd.
25. Ik zou de generatie die onvrijwillig met pensioen is gestuurd enorm graag bedanken voor wat ze voor mij betekend hebben. Ik kan ze

alleen niet bedanken omdat ik dan akkoord lijkt te gaan met hun gedwongen pensioen. En daarbij, ik wil niet denken in generaties maar in kunstenaars.

26. Mensen die geld hebben gekregen hoeven zich niet schuldig te voelen. Ze hebben het gekregen voor HUN plannen, ze hoeven het niet te delen.

27. Langere recensies online zijn de way to go.

28. Het hele bestaan is zo VAAG als ik weet niet wat, dood, bewustzijn, tijd, ruimte, herinnering.... Laten we er in godsnaam niet concreet over proberen te doen.

29. Theater is ook zo VAAG als ik weet niet wat, representatie, verbeelding met publiek, in de ruimte. Het beleid moet concreet te zijn. Maar beleid op iets vaags is eigenlijk heel vaag.

30. Werkeloosheid is niet vaag, dat is dan weer zeer concreet.

31. Jonge makers van 40 mogen nooit meer jonge makers genoemd worden. Jonge makers van 35 ook niet.

32. Vanaf nu kan achter iedere barman of barvrouw een groot opgeleid kunstenaar schuil gaan. Potentiële Johan Simons, hier nog een koffie verkeerd alsjeblieft.

33. Mark Rutte neem een voorbeeld aan je Franse collega Sarkozy, trouw- met- een- actrice! Het zal een opluchting zijn. Ook voor jou. Meer sex tussen politici en kunstenaars. Carice, de sector vraagt je om een gunst.

34. We kunnen niet langer zeggen wat hier in de schouwburg gebeurt is interessant en wat daar in het Nieuwe de La Mar gebeurt is commercieel. Ik stel voor een cursus, in het Nieuwe de La Mar, voor een groot publiek, getiteld: "De betekenis van Discordia, het Onafhankelijk Toneel en Nieuw West voor het moderne Nederlandse Toneel". Ingeleid door Tjitske Reidinga.

35. Alle publiciteitsmedewerkers moeten ervoor zorgen dat er bij iedere speelreeks minimaal 10 politici komen kijken.

36. Tegen iedereen, maar alle net afgestudeerden in het bijzonder, zou ik willen zeggen: tatoeër de volgende uitspraak van de toneelschrijver Achternbusch op je rug. "Je hebt geen kans, maar pak 'm!"

Walter Bart >>